

Vuosaaren Vesipääskyjen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

1. Suunnitelman tarkoitus

Vuosaaren Vesipääskyt ry on partiolippukunta, jonka toiminnan tarkoitus on tukea lasten ja nuorten kasvua heidän yksilölliset ominaispiirteensä huomioon ottaen. Lippukunnan toiminta perustuu Suomen Partiolaiset – Finlands Scouter ry:n periaatteisiin ja peruskirjaan, jossa määritellään partion kasvatustavoitteet, partiomenetelmä ja ikäkausittain toteutettava partio-ohjelma. Päämäärän toteuttamiseksi lippukunta järjestää partion kasvatustavoitteiden mukaista partiotoimintaa ja vahvistaa partion asemaa sekä toimintaedellytyksiä toiminta-alueellaan.

Vuosaaren Vesipääskyjen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmassa määritellään, miten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen varmistetaan yhdistyksen toiminnassa. Tämä suunnitelma on tarkoitettu kaikille Vuosaaren Vesipääskyjen vapaaehtoisille ja muille jäsenille. Suunnitelma on voimassa seuraavat kolme vuotta, eli elokuuhun 2026 asti. Se voidaan tarkistaa tarvittaessa.

2. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus partiossa

2.1 Tasa-arvo ja syrjintä

Tasa-arvolla tarkoitetaan tässä suunnitelmassa sukupuolten tasa-arvoa. Tasa-arvolaki (laki miesten ja naisten välisestä tasa-arvosta 609/1986) kieltää kaiken sukupuoleen perustuvan syrjinnän. Syrjinnällä tarkoitetaan eri asemaan asettamista esimerkiksi sukupuolen, sukupuoli-identiteetin tai sukupuolen ilmaisun perusteella. Syrjintää on myös seksuaalinen häirintä, häirintä sukupuolen perusteella sekä näihin liittyvät käskyt ja ohjeet.

Vuosaaren Vesipääskyt ei hyväksy minkäänlaista sukupuoleen perustuvaa syrjintää. Sukupuoleen perustuvana syrjintänä tunnistamme myös trans- ja muunsukupuolisiin sekä sukupuoleltaan määrittelemättömiin kohdistuvan syrjinnän. Vuosaaren Vesipääskyt pyrkii toiminnallaan tarjoamaan kaikille samat mahdollisuudet sukupuolesta riippumatta. Lippukunnassa ei pääsääntöisesti tehdä ryhmäjakoja sukupuolen perusteella ja kaikki partiolaiset toteuttavat samaa partio-ohjelmaa.

2.2 Yhdenvertaisuus

Yhdenvertaisuudella tarkoitetaan yhdenvertaisuuslain (1325/2014) mukaisesti sitä, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia taustastaan ja muista yksilöllisistä piirteistään huolimatta.

Vuosaaren Vesipääskyissä noudatetaan yhdenvertaisuuslakia ja sitä, mitä yhdenvertaisuudesta perustuslain (731/1999) 6 pykälässä säädetään. Ketään ei saa ilman erityistä syytä asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Kaikkia lippukunnan jäseniä kohdellaan saman arvoisina yksilöinä.

Lippukunta huolehtii kaikkien jäsentensä henkisestä ja fyysisestä turvallisuudesta partiossa muun muassa ylläpitämällä ajantasaista turvallisuussuunnitelmaa ja huolehtimalla johtajien riittävästä koulutuksesta turvallisuuteen liittyvissä asioissa. Vuosaaren Vesipääskyt noudattaa Suomen Partiolaisten turvallisuusohjeita (2019) sekä Turvallisesti yhdessä -ohjekokonaisuutta (2020). Lippukunta nimeää vuosittain vähintään yhden 18 vuotta täyttäneen turva-aikuisen, joka tuntee Turvallisesti yhdessä -aineiston ja huolehtii sen toteutumisesta lippukunnassa.

2.3 Esteettömyys ja saavutettavuus

Lippukunnan tilat (kolo ja eräkämppä Tieva) eivät ole esteettömiä pyörätuolia tai muuta vastaavaa apuvälinettä käyttävälle. Vuosaaren Vesipääskyt tekee kuitenkin työtä sen eteen, että lippukunnan toiminta olisi mahdollisimman esteetöntä niiltä osin, kun voimme siihen vaikuttaa. Vuosaaren Vesipääskyt on lähtökohtaisesti avoin erityistä tukea tarvitseville partiolaisille.

Vuosaaren Vesipääskyt pyrkii edistämään teknistä saavutettavuutta lippukunnan viestintäkanavissa, kuten lippukunnan kotisivuilla, sosiaalisessa mediassa ja sähköpostiviestinnässä.

Partiotoiminnasta on haluttu tehdä taloudellisesti saavutettavaa pitämällä retki- ja jäsenmaksut mahdollisimman alhaisina. Syksyllä 2023 laskutettava vuoden 2024 50 euron jäsenmaksu mahdollistaa sen, että retket voidaan järjestää ilman ylimääräisiä osallistumismaksuja. Lippukunta on myös tukenut rahallisesti jäsenten piiri- ja suurleireille, kisoihin ja muihin yhdistyksen ulkopuolisiin tapahtumiin osallistumista, sekä jakanut omien leirien osallistumismaksuihin leiristipendejä. Käytännöistä pidetään kiinni myös tulevina vuosina.

2.4 Rasisminvastainen toiminta

Rasismi käsitteenä tarkoittaa oletetun ihmisryhmän arvottamista esimerkiksi etnisen alkuperän, ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella alempiarvoiseksi kuin muut

ihmisryhmät. Rasismia voi olla esimerkiksi ihmisten erottelu tai määrittely etnisen alkuperän perusteella, stereotyyppien ja ennakkoluulojen ylläpitäminen ja loukkaavien henkilön etniseen taustaan viittaavien sanojen (herjat) käyttö.

Vuosaaren Vesipääskyissä noudatetaan Suomen Punaisen Ristin ohjeita rasisminvastaiseen toimintaan. Ohjeet ovat seuraavat:

- Huolehdimme siitä, että toimintamme on avointa kaikille.
- Teemme jatkuvaa työtä rasismia vastaan yhteisössä.
- Teemme jatkuvaa työtä rasismia vastaan yhteiskunnassa.
- Edistämme ilmapiiriä, jossa rasistiseen käytökseen voi puuttua rakentavasti.
- Koulutamme yhteisön jäseniä rasisminvastaiseen toimintaan.

2.5 Häirintä

Häirintä voi olla henkistä tai fyysistä kiusaamista, uhkailua, eriarvoistamista, epäasiallista kohtelua, syrjimistä, ahdistelua, asiattomia huomautuksia, mustamaalausta tai mitä tahansa toimintaa, jonka häirinnän kohde kokee loukkaavana tai epämiellyttävänä. Partio on häirinnästä ja kiusaamisesta vapaa harrastus.

Vuosaaren Vesipääskyissä otetaan syksyllä 2023 käyttöön seuraavat turvallisemman tilan periaatteet:

- Kunnioita toista ihmistä: Kunnioita omia ja toisten fyysisiä, henkisiä ja emotionaalisia rajoja. Pyri ymmärtämään toisten mielipiteitä, uskomuksia ja kokemuksia silloinkin kun ne eroavat omistasi. Älä hyväksy minkäänlaista kiusaamista, ahdistelua tai syrjivää käytöstä - edes huumorin varjolla.
- Ole luotettava: Kunnioita myös toisten yksityisyyttä: älä kerro eteenpäin luottamuksellisesti kuulemiasi asioita.
- Tunne vastuusi ja tartu toimeen: Pyri toimimaan kannustavasti ja positiivisesti sekä muut huomioiden. Turvallinen tila tehdään yhdessä. Muista varmistaa, että kaverilla on kaikki hyvin!
- Rakenna ystävyyttä yli rajojen: Pyri olemaan tietoinen omista ennakkoluuloistasi ja etuoikeuksistasi. Älä tee oletuksia toisista: ei toisten identiteettiä, seksuaalisuuteen, sukupuoleen, terveyteen tai taustaan liittyen.
- Kehitä itseäsi ihmisenä: Virheitä sattuu. Jos loukkaat toista henkilöä, pyydä anteeksi. Toisinaan toisen kokemusta voi olla vaikea ymmärtää. Muista kuitenkin kuunnella ja kunnioittaa

kaverisi kokemusta ja ajatuksia ja ole valmis tarvittaessa myöntämään olleesi väärässä.

- Etsi elämän totuutta: Kohtaa itselle uudet asiat, ihmiset ja tilanteet avoimin mielin, ne ovat mahdollisuuksia oppia uutta ja löytää jotain tärkeää.

Vuosaaren Vesipääskyissä puututaan häirintä- ja kiusaamistilanteisiin matalalla kynnyksellä. Tarvittaessa häirintäyhdyshenkilöinä toimivat lippukunnanjohtaja ja turva-aikuinen, ellei toisin mainita.

Turvallisemman tilan periaatteita rikkovaa tai muutoin häiriökäyttäytyvää henkilöä voidaan kehottaa poistumaan lippukunnan tapahtumasta ja hänelle voidaan tarvittaessa määrätä muita seuraamuksia. Jos partiolaisen käytöksen havaitaan selvästi haittaavan tai uhkaavan muiden lippukunnan jäsenten hyvinvointia tai turvallisuutta, lippukunnan johto voi puhutella häntä. Alaikäisen häiriökäyttäytyvän partiolaisen huoltajiin otetaan yhteyttä matalalla kynnyksellä. Äärimmäisissä tapauksissa turvallisemman tilan periaatteiden tai tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vastaista käyttäytymistä voidaan käsitellä lippukunnan hallituksen tai yhdistyksen kokouksessa.

3. Suunnitelman arviointi ja seuranta

Vuosaaren Vesipääskyjen lippukunnanjohtaja, turva-aikuinen ja hallitus seuraavat ja arvioivat suunnitelman toteutumista sen voimassa ollessa. Turvallisuuksuunnitelma otetaan osaksi lippukunnan toiminnan suunnittelua ja sen toteutumista seurataan toimintakertomuksessa. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa voidaan tarvittaessa päivittää jo ennen vuotta 2026. Seuraavan, vuosien 2026-2029 tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman laatii kauden 2026 hallitus tai muu sen tai yhdistyksen valtuuttama taho.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on hyväksytty Vuosaaren Vesipääskyjen hallituksen kokouksessa 7/2023 13.8.2023.

Lähteet:

Pääkaupunkiseudun Partiolaiset: Turvallinen partiotoiminta.
<https://papa.partio.fi/lippukunnalle/turvallinen-partiotoiminta/>. Viitattu 12.8.2023.

Pääkaupunkiseudun Partiolaiset: Turvallisesti yhdessä.
<https://www.partio.fi/lippukunnille/lippukunnan-johtaminen/toiminnan-turvallisuus/turvallisesti-yhdessa/>. Viitattu 12.8.2023.

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry: Partion tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma. 28.11.2021.

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry: Turvallisesti yhdessä. 2020.

Suomen Partiolaiset - Finlands Scouter ry: Turvallisuusohjeet. 2019.

Suomen Partiolaiset: Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus partiossa.

<https://www.partio.fi/suomen-partiolaiset/partiofaktat/tasa-arvo-ja-yhdenvertaisuus-partiossa/>. Viitattu 12.8.2023.

Suomen Partiolaiset: Turva-aikuinen.

<https://www.partio.fi/lippukunnille/lippukunnan-johtaminen/toiminnan-turvallisuus/turvallisesti-yhdessa/turva-aikuinen/>. Viitattu 12.8.2023.

Suomen Partiolaiset: Turvallisuusohjeet.

<https://www.partio.fi/lippukunnille/lippukunnan-johtaminen/toiminnan-turvallisuus/turvallisuusohjeet/>. Viitattu 12.8.2023.

Suomen Punainen Risti: Tutustu rasisminvastaiseen toimintaan.

<https://www.punainenristi.fi/tyomme/rasisminvastainen-toiminta/>. Viitattu 12.8.2023.

Terveysten ja hyvinvoinnin laitos: Verkkokoulutus antirasismista ammattilaisille.

<https://thl.fi/fi/web/maahanmuutto-ja-kulttuurinen-moninaisuus/tyon-tueksi/verkkokoulutus-antirasismista-ammattilaisille>. Viitattu 12.8.2023.

Turvallisemman tilan periaatteet on muotoiltu luvalla Ella Jokelan

Pääkaupunkiseudun Partiolaisten PJ-kurssia 1/2023 varten laadittujen periaatteiden pohjalta.